

Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Με σχόλια και ένθετους πίνακες

**ΕΓΚΥΡΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ**

- για την προέλευση των λέξεων
- για την εξέλιξη τής σημασίας τους
- για τα δάνεια και αντιδάνεια τής Ελληνικής
- για τα ομόρριζα - παράγωγα - σύνθετα

ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Με σχόλια και ένθετους πίνακες

ΕΓΚΥΡΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

για την προέλευση των λέξεων
για την εξέλιξη τής σημασίας τους
για τα δάνεια και αντιδάνεια τής Ελληνικής
για τα ομόρριζα – παράγωγα – σύνθετα

ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε.

ΑΘΗΝΑ 2010

717
483
ΜΠΑ
81403
2020

Στην έκδοση τού επιστημονικού έργου «Ετυμολογικό Λεξικό τής Νέας Ελληνικής Γλώσσας»
τού καθηγητή Γ. Μπαμπινιώτη πολύτιμη βοήθεια προσέφεραν οι:

Θεόδωρος Μουσιάδης
Γιώργος Τράπαλης
Γιώργος Μπάτζιος
Νέλλη Παππά
Μάρω Γαλάνη

Εκδόσεις: ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε.
Χαριλάου Τρικούπη 31, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210.99.65.443 Fax: 210.99.61.649
Ηλ. ταχυδρομείο: info@lexicon.gr
sales@lexicon.gr
Ιστότοπος: www.lexicon.gr

ISBN 978-960-89751-8-7

Α΄ Έκδοση: Νοέμβριος 2009
Α΄ Ανατύπωση: Ιανουάριος 2010

© Copyright ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε.

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Ν. 2121/1993 και κατά τη Διεθνή Σύμβαση Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η παραφρασμένη ή διασκευασμένη απόδοση του περιεχομένου (λημμάτων, σχολίων και πινάκων) του παρόντος Λεξικού με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης κ.λπ. χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΕΚΔΟΣΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε.

Γενική επιμέλεια έκδοσης και συντονισμός: Νάντια Δήμου-Τσιβεριώτη
Φωτοστοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Μαρία Χριστοπούλου-Αραούζου
Τυπογραφικές διορθώσεις: Βασιλης Μαλισιόβας
Γραμματεία: Ειρήνη Μούτου

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Δημιουργικό Κέντρο ANMAR
Εκτύπωση και βιβλιοδεσία: LegoPrint S.p.A., Lavis (TN) – Italy

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	9
Εισαγωγή	11
Η δομή τού Λεξικού	18
Πίνακας συγγραφέων και έργων	27
Βραχυγραφίες	44
Σύμβολα	47
Χρήσιμες οδηγίες για την κατανόηση των ετυμολογικών πληροφοριών	48
Οδηγός ανάγνωσης λημμάτων και σχολίων	50
Λεξικό Α-Λ	53-798
Ένθετο Παράρτημα	
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από την Αγγλική	ΕΠ 2
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από τη Γαλλική	ΕΠ 5
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από την Ιταλική	ΕΠ 9
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από την Τουρκική	ΕΠ15
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από την Αλβανική	ΕΠ19
Λέξεις τής Ελληνικής που προέρχονται από σλαβικές γλώσσες	ΕΠ19
Αντιδάνεια	ΕΠ20
Ελληνογενείς ξένοι όροι	ΕΠ25
Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες	ΕΠ34
Δασυνόμενες λέξεις	ΕΠ35
Επιλεκτικός πίνακας εξελληνισμένων ξένων λέξεων	ΕΠ36
Πίνακας λέξεων που προέρχονται από κύρια ονόματα	ΕΠ40
Πίνακας ομοήχων λέξεων	ΕΠ42
Κανόνες τονισμού (τού μονοτονικού και τού πολυτονικού συστήματος)	ΕΠ45
Περίοδοι ιστορίας τής ελληνικής γλώσσας	ΕΠ47
Ενδεικτικός πίνακας των μορφών αντιπροσώπευσης των ινδοευρωπαϊκών φθόγγων στην Ελληνική	ΕΠ48
Γλωσσάριο όρων	ΕΠ49
Λεξικό Μ-Ω	799-1645
Επιλεγμένη Βιβλιογραφία	1646
Είπαν για την ετυμολογία...	1653

- Το λεξικό που παρουσιάζει ανάγλυφη την ιστορία των λέξεων
- Με τις εγκυρότερες ετυμολογικές πληροφορίες, αντλημένες από την επιστημονική βιβλιογραφία και από τις πλέον αξιόπιστες πηγές
- Το λεξικό που παρακολουθεί και εξιστορεί τη μεταβολή των σημασιών μέσα από τα κείμενα
- Με σχόλια για τις σημαντικότερες ετυμολογικές οικογένειες, που ενώνουν ομόρριζα από την Ελληνική και από άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες
- Με ιστορικές παρατηρήσεις για την εμφάνιση των λέξεων, για πρόσωπα και περιστατικά που συνδέονται με αυτές, καθώς και για τους σπουδαιότερους σταθμούς τους
- Το λεξικό που εξηγεί τη λειτουργία, τον σχηματισμό και την ορθογραφία των λέξεων μέσα από περιεκτικά σχόλια
- Με ένθετους πίνακες για τα αντιδάνεια και για τα δάνεια από άλλες γλώσσες

ISBN 978-960-89751-8-7

9 789608 975187 >

www.lexicon.gr